

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ АГРАРНА ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО

РОЗГЛЯНУТО На засіданні Ради СТУДЕНТСЬКОГО Самоврядування факультету <i>Шурабський А.Ю.</i>	РОЗГЛЯНУТО На засіданні Вченої Ради факультету
Протокол № <u>5</u> від <u>«30» січня</u> 202 <u>0</u> р.	Протокол № <u>8</u> від <u>«04» лютого</u> 202 <u>0</u>

Вінниця 2020 р.

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну
Сахно Андрій Анатолійович, професор, доктор економічних наук,
професор кафедри економіки, електронна адреса: andrijsahno@gmail.com

2. Опис навчальної дисципліни

ОК 34 Аграрна економіка і підприємництво
кількість кредитів ЄКТС – 4; кількість годин – 120 годин, у тому числі
30 аудиторних годин, 90 години самостійна робота;

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр, 8 семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Підприємництво належить до нормативних навчальних дисциплін,
освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з
таких дисциплін (пререквізитів):

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися
при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): Аграрна політика та земельні
відносини

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Висвітлюється місце і роль сільського господарства в економіці
держави. Розглядається процес формування ринкового середовища у
сільському господарстві. Вивчаються предмет і метод дисципліни «Аграрна
економіка і підприємництво». Формулюється значення аграрного сектору у
національній економіці держави. Обґрунтовуються теорії підприємств і
основи підприємництва. Висвітлюються підходи щодо організаційно-
правових форм підприємств. Аналізуються особливості формування витрат на
виробництво та реалізацію продукції. Особлива увага приділяється
економічній результативності та ефективності діяльності аграрних
підприємств.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – дослідження виробничих
відносин між людьми й дії економічних законів та закономірностей у процесі
виробництва, розподілу і споживання матеріальних благ у аграрній сфері.

5.3. Задачі вивчення дисципліни

Ознайомити студентів із забезпеченням рівноправності розвитку для
всіх існуючих форм власності і господарювання в аграрній сфері; визначити
особливості вибору суб'єктами господарювання сфери діяльності; дослідити
процес забезпечення рівних економічних умов для споживачів виробничих
послуг у взаємовідносинах із структурами обслуговування у аграрній сфері;
оцінити здатність товаровиробників самостійно обирати постачальників та
сервісні організації; обґрунтувати умови щодо забезпечення здорової
конкуренції; оцінювати небезпеку створення монополій серед формувань з
матеріально-технічного забезпечення; забезпечувати необхідність повної
відповідальності партнерів за якість наданих послуг та своєчасність

розрахунків; оцінювати можливості щодо створення умов зменшення кількості посередників від виробника до споживача.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

Загальна компетентність:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та пошуку.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахова компетентність

ФК 9. Здатність організовувати заходи із захисту і карантину рослин підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами, діяльність яких пов'язана з користуванням землею, водними об'єктами, вирощуванням рослин сільськогосподарського та іншого призначення, їх реалізацією, переробкою, зберіганням і використанням відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Володіти знаннями, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності і патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей.

ПРН 2. Розуміти причинно-наслідкові зв'язки розвитку господарств сільськогосподарського призначення усіх форм власності та використовувати в професійній діяльності фахівця з захисту і карантину рослин

ПРН 5. Коректно використовувати доцільні математичні і статистичні методи та інформаційні технології у професійній діяльності.

ПРН 11. Дотримуватися вимог законодавства у сфері захисту і карантину рослин та оперативно реагувати на зміни в законодавстві.

ПРН 13. Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності.

ПРН 15. Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПРН 16. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Місце і роль сільського господарства в економіці держави. Особливості сільського господарства. Причини аграрної кризи в 90-х роках ХХ сторіччя. Предмет науки. Методологія науки. Специфічні методи дослідження економіки аграрного виробництва. Поняття і суть господарського комплексу України. Структура господарського комплексу України. Теорії підприємств та їх характеристика. Сутність, ознаки та функції підприємництва. Порівняльна характеристика організаційно-правових форм підприємницької

діяльності. Класифікація підприємств. Об'єднання підприємств. Нормативно-правові основи функціонування підприємств. Поняття витрат і собівартості продукції. Класифікація витрат на виробництво продукції. Методи розподілу витрат і обчислення собівартості. Суть економічної ефективності. Показники та оцінка економічної ефективності діяльності підприємства. Показники рентабельності.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Місце і роль сільського господарства в економіці держави	2		11
2	Формуванні ринкового середовища у сільському господарстві	2	2	12
3	Предмет і метод дисципліни «Аграрна економіка і підприємництво»	2	2	11
4	Господарський комплекс України	2	2	11
5	Теорії підприємств і основи підприємництва	2	2	12
6	Види підприємств, їх організаційно-правові форми	2	2	11
7	Витрати на виробництво та реалізацію продукції	2	2	11
8	Економічна результативність та ефективність діяльності аграрних підприємств	2	2	11
	Разом	16	14	90

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до практичних занять	14	щотижнево	Усне та письмове (тестове) опитування
2	Підготовка рефератів	32	щотижнево	Усний захист
3	Виконання індивідуальних завдань	32	щотижнево	Усне опитування
4	Розрахунки та дослідження з використанням комп'ютера	12	4 рази в семестр	Усний захист
	Разом	90	-	-

Список основної та додаткової літератури

Основна література

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств : підручник. 2-ге вид., доп. і перероблене. – К. : КНЕУ. 2002. - 624 с.

2. Бачевський Б. Є. Потенціал і розвиток підприємства : навчальний посібник. К. : ЦУЛ, 2009. – 400 с.
3. Березівський П. С. Організація виробництва в аграрних формуваннях : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 560 с.
4. Березін О. В. Економіка підприємства : навчальний посібник. К. : Знання, 2009. – 390 с.
5. Бойчик І. М. Економіка підприємства : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. і перероблене. – К. : Атака. 2007. - 528 с.
6. Бондар Н. М. Економіка підприємства : навчальний посібник. К. : А.С.К., 2004. - 400 с.
7. Гетьман О. О. Економіка підприємства : навчальний посібник. 2-ге вид. – К. : Центр навчальної літератури, 2010. - 488 с.
8. Економіка підприємства : навчальний посібник / За заг. ред. А. В. Калини. К. : МАУП, 2006. – 352 с.
9. Економіка підприємства : навчальний посібник / За ред. А. В. Шегди. К. : Знання, 2006. 614 с.
10. Економіка підприємства : навчальний посібник / За ред. С. Ф. Прокопівного. К. : КНЕУ, 2001. 528 с.
11. Економічний аналіз : навчальний посібник / За ред. М. Г. Чумаченка. К. : КНЕУ, 2001. 540 с.
12. Завадський Й. С. Менеджмент : підручник / Й.С. Завадський. К. : КНЕУ, 2001. 540 с.
13. Захарчин Г. М. Основи підприємництва : практикум / Г.М. Захарчин. К. : Знання, 2007. 381 с.
14. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підручник. 2ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2011. 728 с.
15. Ковальчук І. В. Економіка підприємства : навчальний посібник. К. : Знання, 2008. 679 с.
16. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства : навчальний посібник. К. : Вища школа, 2003. 278 с.
17. Нелеп В. М. Планування на аграрному підприємстві : підручник В. М. Нелеп. К.: КНЕУ, 2000. 372 с.
18. Немцов В. Д. Стратегічний менеджмент : навчальний посібник. К. : УВПК Ексоб, 2001. – 560 с.
19. Рижиков В. С. Економіка підприємства : навчальний посібник. К. : Слово, 2004. – 272 с.
20. Савчук В. К. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств : навчальний посібник. К. : Урожай, 2001. 328 с.
21. Семенов Г. А. Економіка підприємства : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2001. 328 с.
22. Управління ресурсами підприємства / За ред. Ю. М. Воробйов. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 286 с.
23. Хорунжий М. Й. Організація агропромислового комплексу : підручник. К. : КНЕУ, 2006. 382 с.
24. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : підручник. К. : Центр учбової

літератури, 2008. 566 с.

25. Шваб Л. І. Економіка підприємства : навчальний посібник. 4-е вид. - К. : Каравела, 2007. 584 с.

Додаткова література

1. Бизнес-планирование. Под редакцией Попова В.М. М.: Финансы и статистика. 2001. 672 с.

2. Ильин А.И. Планирование на предприятии: Учеб. пособие в 2ч. Мн.: ООО «Новое знание». 2000. 312 с.

3. Княжеченко В.В. Конспект лекцій з курсу «Планування діяльності підприємства». Харків. ХНАМГ. 2007.

4. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник. К.: Скарби, 2002. 336 с.

5. Сахно А.А., Салькова І.Ю. Мотивація економічної діяльності підприємств сільськогосподарського машинобудування. Монографія. Вінниця: ТОВ «Твори», 2020. 308 с.

6. Степанюк А.Л., Белоусова И.А. Нормирование и учет на промышленных предприятиях. К.: Техника. 1987. 211 с.

7. Тян Р.Б. Планирование деятельности предприятия. Уч. пособие. К.: МАУП. 1998. 156 с.

8. Шпаків Н.Н. Як зробити бізнес-план підприємства (практичне керівництво). К. 1994. 96 с.

7. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та семінарських занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін. та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.); рубіжний контроль (контрольна робота у письмовій формі) – 20 балів; підсумковий контроль, (іспит в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо студент протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до іспиту не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи.

Визначення результатів набутих у неформальній / інформальній освіті здійснюються до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом передбачено опанування освітнього компонента.

8. Політика навчальної дисципліни

Активна участь студентів на практичному занятті під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність студентів в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, заохочення студентів до науково-дослідної роботи.

